

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobkyně: **H. J.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, Masarykova 427/31, Brno, o žalobě ze dne 22. 12. 2025, doplněné podáním ze dne 15. 1. 2026, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 2. 3. 2026, čj. 59 Af 29/2025-43,

t a k t o :

- I. Návrh na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Žalobkyně, zastoupená obecným zmocněncem J. J. ., podala žalobu, kterou krajský soud vyhodnotil jako nejasnou a nesrozumitelnou. Proto žalobkyni prostřednictvím zmocněnce vyzval k odstranění vad žaloby. Zmocněnec zaslal krajskému soudu další podání, na jehož základě krajský soud vyhodnotil, že zastoupení žalobkyně není k jejímu prospěchu, neboť zjevně nevede k řádnému hájení jejích práv před soudem. Zmocněnci se totiž nepodařilo odstranit vady žaloby (i přes snahu soudu návodně jej směřovat ke srozumitelné formulaci). Proto krajský soud napadeným usnesením rozhodl, že se zastoupení žalobkyně uvedeným zmocněncem nepřipouští.

2. Kasační stížnost, návrh na ustanovení zástupce, námitka podjatosti

[2] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla usnesení krajského soudu podáním, z jehož obsahu je zřejmé, že se jedná o kasační stížnost (jakkoliv se stěžovatelka místy obrací na Vrchní soud v Praze) spojenou s návrhem na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. V podání stěžovatelka uvádí poněkud nesourodou argumentaci, kterou lze shrnout následovně.

[3] Stěžovatelka má právo na náhradu škody od státu způsobenou nezákonným rozhodnutím a právo obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Krajský soud ignoroval její argumentaci judikaturou. Jedná se o porušení práva na spravedlivý proces, jestliže krajský soud nepodložil své závěry konkrétními důkazy a nenařídil jednání ve věci samé (§ 115a o. s. ř.), čímž stěžovatelce odepřel právo na přístup k soudu. Krajský soud porušil svou povinnost doručovat stěžovatelce do datové schránky zmocněnce, jak si zvolila, neboť jí doručoval poštou.

[4] Stěžovatelka namítá podjatost rozhodujících soudců. Zejména předsedkyně senátu má přímý a faktický zájem na výsledku, neboť opakovaně veřejně projevovala názory na konkrétní kauzu, jež jsou v rozporu s judikaturou vyšších soudů a Ústavního soudu k daňové povinnosti insolvenčních správců. Soudci jsou vůči stěžovatelce a jejímu zmocněnci nepřátelští, protože je upozorňují na jejich chyby. Také opakovaně nerespektují judikaturu, jsou arogantní a úmyslně neuvádějí akademické tituly zmocněnce, který má vyšší právní vzdělání než oni.

[5] Právo na zastoupení a právní pomoc plyne z Listiny základních práv a svobod (LZPS) i z občanského soudního řádu. Stěžovatelka zaslala soudu plnou moc k zastupování výše uvedeným zmocněncem. Podmínky podle § 27 o. s. ř. byly splněny. Krajský soud formálně a účelově brání projednání žaloby. Soud by měl rozhodnout stejně jako senát VSPH Vrchního soudu v Praze, podle něhož totožná plná moc opravňovala zmocněnce zastupovat stěžovatelku v insolvenčním řízení. Zmocněnec má právní vzdělání a stěžovatelka je jeho manželkou.

[6] Krajský soud „*nechce pochopit*“ důvody žaloby. Stěžovatelka obsáhle uvádí, co je podle ní „*meritem věci*“ (text se týká insolvenčního řízení a povinností insolvenčního správce, platebních výměrů, daňových pohledávek, daně z nemovitosti a jejího nesprávného vymáhání, porušení povinností správce daně a žalovaného OFŘ). Podle stěžovatelky hledají soudci a úředníci OFŘ formální důvody, proč žalobu odmítnout.

[7] Stěžovatelka navrhla, aby NSS zrušil usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] NSS poznamenává, že nevyzýval žalovaného k případnému vyjádření ke kasační stížnosti, neboť to v této věci považoval za bezpředmětné.

3. Procesní předpoklady řízení o kasační stížnosti, posouzení návrhu na ustanovení zástupce

[9] Kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští.

pokračování

[10] Stěžovatelka podala kasační stížnost prostřednictvím zmocněnce, jehož se týkalo napadené usnesení krajského soudu o nepřipustnosti zastoupení. NSS nemá pochyb o tom, že podání je projevem vůle stěžovatelky. Pro úplnost NSS poznamenává, že napadené usnesení bylo doručeno jednak zmocněnci prostřednictvím datové schránky, jednak stěžovateli. Vzhledem k tomu, že nabytím právní moci napadeného usnesení (dne 20. 3. 2026) zastoupení zaniklo, jednal NSS v dalším řízení přímo se stěžovatelkou.

[11] Jelikož kasační stížnost směřuje proti procesnímu usnesení krajského soudu, kterým se řízení o žalobě nekončí, stěžovatelku v řízení o kasační stížnosti netíží poplatková povinnost ani povinnost být zastoupena advokátem (usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). NSS proto stěžovatelku nevyzýval k zaplacení soudního poplatku.

[12] Samotná skutečnost, že stěžovatelka v tomto řízení nemusí být zastoupena advokátem, nevylučuje, aby jí zastoupena byla, a předem nečiní nedůvodným ani návrh na ustanovení zástupce.

[13] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.*

[14] Při posouzení návrhu na ustanovení zástupce se NSS nejprve zabýval otázkou, zda je v tomto řízení o kasační stížnosti zastoupení advokátem „nezbytně třeba“, ačkoli není povinné. Krajský soud napadeným usnesením rozhodl o nepřipuštění zastoupení obecným zmocněncem podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Je zřejmé, že posouzení možné nezákonnosti tohoto usnesení se neodvíjí od řešení složitých právních otázek. Jde především o to, zda úkony zmocněnce představují v souladu se svým účelem pomoc účastníkovi řízení při uplatňování jeho procesních práv.

[15] Ze stěžovatelčina podání jsou zřejmé důvody, proč se domnívá, že napadené usnesení je nezákonné. Stejně tak stěžovatelka dostatečně vysvětlila, proč považuje rozhodující soudce za podjaté. Vzhledem k těmto okolnostem není podle NSS třeba, aby byla stěžovatelka v tomto řízení zastoupena advokátem. NSS se proto nezabýval ostatními zákonnými podmínkami a výrokem I tohoto rozsudku **zamítl návrh na ustanovení zástupce** podle § 35 odst. 10 s. ř. s.

4. Posouzení věci (kasačních námitek)

[16] Kasační stížnost **není** důvodná.

[17] NSS se nejprve zabýval namítanou podjatostí soudců krajského soudu. K námitce podjatosti soudkyně Mgr. Trejbalové NSS sděluje, že o této námitce již **bylo rozhodnuto** usnesením NSS ze dne 18. 2. 2026, čj. Nao 14/2026-37, tak, že tato soudkyně není vyloučena z projednávání a rozhodnutí ve věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 59 Af 29/2025. Stěžovatelka neuvedla žádné nové důvody údajné podjatosti této soudkyně, a proto NSS o opětovně vznesené (a již pravomocně vyřešené) námitce opakovaně nerozhodoval.

[18] Nově stěžovatelka namítla také podjatost soudkyně Mgr. Tylové, LL.M., a soudce Mgr. Macháčka. Podle stěžovatelky jsou soudci arogantní a nepřátelští, neboť je stěžovatelka

a její zmocněnec upozorňují na jejich chyby, také opakovaně nerespektují judikaturu a úmyslně neuvádějí zmocněncovy tituly.

[19] K podané námitce se vyjádřili oba soudci tak, že se necítí být podjatí. Osobně neznají stěžovatelku, jejího zmocněnce ani úřední osoby, jež se podílely na řízení před orgány finanční správy. K věci nemají žádný vztah a ani se na ní nepodíleli v řízení před správním orgánem.

[20] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. platí, že *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[21] Toto pravidlo NSS blíže vyložil např. v usnesení ze dne 19. 11. 2019, čj. Nao 206/2019-56, bod 9. Postup soudce v řízení o projednávané věci a rozhodování v jiných, souvisejících či nesouvisejících věcech nemůže vést k jeho vyloučení, byť by v těchto věcech byl účastník neúspěšný. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost. Účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při posuzování podjatosti irelevantní. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí či neústavnosti postupu správního soudu, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním.

[22] Důvody uplatněné stěžovatelkou, týkající se rozhodování v dřívějších věcech, proto nemohou založit podjatost soudců Mgr. Tylové, LL.M., a Mgr. Macháčka. Stěžovatelka navíc ani konkrétně neuvedla, kterých věcí se má takové rozhodování týkat, ani jak či za jakých okolností soudci vůči ní projeví aroganci či nepřátelství. Tento svůj názor stěžovatelka *de facto* spojuje jen s tím, že opakovaně nesouhlasí s výsledky (vícera blíže neuvedených) soudních řízení.

[23] Důvodem k pochybnostem o nepodjatosti soudců není ani neuvádění vysokoškolských titulů zmocněnce. Soudní řád správní neukládá soudu povinnost označovat osoby uvedené v rozhodnutích vysokoškolskými tituly, zároveň to však ani nezapovídá. Z vyjádření předsedkyně senátu Mgr. Trejbalové vyplývá, že důvodem takového postupu bylo nedoložení dosaženého vysokoškolského vzdělání, nikoli snaha vyjádřit vůči zmocněnci (nebo právníkům profesím obecně) neúctu. Toto odůvodnění má racionální základ a nelze s ním usuzovat na negativní vztah soudců ke stěžovateli či zmocněnci. Takový závěr nelze dovodit ani z ostatních okolností této věci.

[24] Z výše uvedených důvodů NSS uzavřel, že námitka podjatosti není důvodná. Soudci krajského soudu Mgr. Tylová, LL.M., a Mgr. Macháček tedy nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 59 Af 29/2025.

[25] Posouzení další kasační argumentace se odvíjí od řešení právní otázky, zda byl dán některý ze zákonných důvodů nepřipuštění zastoupení stěžovatelky obecným zmocněncem. Tuto otázku již NSS posuzoval v obdobné věci téže stěžovatelky a shodného zmocněnce v rozsudku ze dne 6. 10. 2025, čj. 9 Afs 140/2025-36. NSS nemá důvod odchytil se od závěrů

pokračování

devátého senátu v odkazované věci, neboť je považuje za správné a příslušné a v podrobnostech na ně odkazuje.

[26] NSS opakuje, že jsou-li práva nebo oprávněné zájmy účastníka řízení ohrožena tím, že jej v řízení zastupuje obecný zmocněnec, který zřejmě není způsobilý k řádnému zastupování, soud je povinen zasáhnout do svobodné volby účastníka řízení a takové zastoupení podle § 35 odst. 8 s. ř. s. nepřipustit.

[27] Projevili-li účastníci řízení vůli, aby jej zastupoval obecný zmocněnec, takto vzniklý právní vztah není realizací základního práva na právní pomoc zaručeného v čl. 37 odst. 2 LZPS. Toto základní právo nezaručuje účastníku řízení možnost zvolit si jakékoli zastoupení, nýbrž jen volbu takového zástupce, od něhož se mu dostane skutečně kvalifikované právní pomoci.

[28] Popsaná východiska se uplatní i v posuzované věci. Krajský soud dovodil zřejmou nezpůsobilost k zastupování stěžovatelky zmocněncem z toho, že i přes poučení o jednotlivých žalobních typech a návodném směřování ke srozumitelné formulaci žaloby a jejích náležitostí se zmocněnci nepodařilo vady odstranit. Zmocněnec zůstal u nesouvislého líčení okolností týkajících se počínání správce daně vůči stěžovateli či insolvenčního řízení, obecně požadoval zrušení platebních výměrů, zároveň však popisoval údajné nezákonné zásahy. NSS dodává, že zmocněnec v doplňujícím podání vylíčil také domnělé trestné činy a požadoval znovu rozhodnout o návrhu na obnovu řízení ve věci stanovení daně z nemovitých věcí. NSS nesouhlasí, že by krajský soud „*nechtěl žalobu pochopit*“, jak uváděla stěžovatelka. Z podání stěžovatelky učiněných prostřednictvím zmocněnce skutečně není zřejmé, o čem by měl krajský soud rozhodovat, jaký žalobní typ stěžovatelka podává, na podkladě jakých skutečností a navrhaných důkazů má být rozhodnuto, ani jaký petit stěžovatelka navrhuje.

[29] Z uvedeného je zřejmé, že předmět řízení nebyl obecným zmocněncem vyjasněn. Nepřipuštění zastupování stěžovatelky tímto zmocněncem má tedy nepochybně základ v obsahu soudního spisu, což krajský soud dostatečně a srozumitelně zdůvodnil v napadeném usnesení. NSS naopak nesouhlasí se stěžovatelkou, že krajský soud účelově a formálně brání projednání žaloby.

[30] NSS poznamenává, že údajné zohlednění téže plné moci v řízení u Vrchního soudu v Praze je pro tuto věc bezpředmětné. NSS nezná konkrétní skutkové okolnosti odkazované věci, především však není vázán postupem uvedeného soudu v jiném řízení s odlišným předmětem.

[31] Namítá-li stěžovatelka, že krajský soud v rozporu s § 115a o. s. ř. nenařídil jednání, NSS podotýká, že uvedené ustanovení není v soudním řízení správním použitelné. Místo toho se uplatní § 51 s. ř. s., který stanoví, v jakých případech může soud bez nařízení jednání rozhodnout ve věci samé. Napadené usnesení je toliko rozhodnutím procesní povahy, k jehož přijetí není třeba jednání nařizovat.

[32] Nad rámec nezbytného NSS uvádí, že argumenty týkající se práva stěžovatelky na náhradu škody, možnosti obrátit se na orgány činné v trestním řízení, stejně jako tvrzení ohledně „*merita věci*“ a údajné související judikatury se netýkají předmětu tohoto řízení (kterým je toliko posouzení zákonnosti usnesení o nepřipuštění zastupování stěžovatelky obecným zmocněncem). NSS se jimi proto blíže nezabýval.

[33] NSS uzavírá, že námitky proti napadenému usnesení nejsou důvodné. Proto výrokem II tohoto rozsudku rozhodl, že kasační stížnost **není důvodná**.

5. Závěr a náklady řízení

[34] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[35] Ve výroku III tohoto rozsudku NSS rozhodl o nákladech řízení. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému nevznikly v tomto řízení žádné náklady.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 11. června 2026

Ondřej Mrákota
předseda senátu